

ת"פ (קריות) 14776-12-23 - מדינת ישראל נ' פלונית

ת"פ (קריות) 14776-12-23 - מדינת ישראל נ' פלונית/שלום קריות

ת"פ (קריות) 14776-12-23

מדינת ישראל

נגד

פלונית

בית משפט השלום בקריות

[04.11.2024]

כב' השופט יוסי טורס, סגן הנשיאה

פסק דין

(ללא הרשעה)

כתב האישום וההליכים

1. הנאשמת הורשעה במסגרת הסדר טיעון שלא כלל הסכמה עונשית בעבירת תקיפה סתם- בן זוג, לפי סעיף 382(ב)

לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין) ובעבירת תקיפה הגורמת חבלה ממש-בן זוג, לפי סעיף 382 (ג)

לחוק העונשין. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, במועד הרלוונטי היו הנאשמת והמתלונן בני זוג מזה כארבע שנים

והתגוררו יחד. ביום 14.11.23 התבקשה הנאשמת לפתוח את בית העסק המשפחתי ועל רקע זה נתגלע ויכוח בינה

לבין המתלונן במהלכו השליכה שֶׁלֹט על הרצפה. בהמשך, דחפה את המתלונן על ארונות המטבח שהיו פתוחים

והלכה לחדרה בעוד המתלונן הולך בעקבותיה והשניים ממשיכים להתווכח. במהלך הדברים דחפה הנאשמת את

המתלונן, אשר תפס בידה על מנת להרגיעה, והיא בתגובה נשכה אותו בכף ידו וגרמה לו לחתך מדמם.

תסקירי שירות המבחן

2. שירות המבחן הגיש שני תסקירים בעניינה של הנאשמת בהם פורטו בהרחבה נסיבות חייה ומטעמים של צנעת הפרט לא ארחיב בדברים. בתמצית ייאמר כי הנאשמת נעדרת עבר פלילי, רווקה כבת 42, בחמש השנים האחרונות מתגוררת עם בן זוגה- המתלונן, ועובדת כמנהלת תפעול במפעל לייצור תשמישי קדושה שבבעלות הוריה. כן צוין כי בעבר עבדה מספר שנים כמדריכה בהוסטל טיפולי ולאחר מכן בהידרותרפיה ולימודי שחייה. ביחס לביצוע העבירות קיבלה הנאשמת אחריות מלאה למעשיה, הביעה חרטה והתייחסה לנסיבות שקדמו לאירוע. קצינת המבחן התרשמה מאישה נורמטיבית ועצמאית, בעלת דימוי עצמי גבוה ויכולת לנהל אורח חיים יציב ומתפקד. כן ציינה כי בשל פער גילאים משמעותי בין בני הזוג והעובדה כי המתלונן מבוגר ממנה ונוטה להתנהל כלפיה באופן מגונן, היא חווה תחושת תסכול וחוסר אונים. לאחר האירוע פנו בני הזוג לטיפול זוגי פרטי וכיום שניהם מתארים קשר קרוב ותומך. בפגישה עם המתלונן הוא תאר את רצונו לסייע לנאשמת, שלל אירועי אלימות קודמים, תאר את המקרה כחריג ולא הביע חשש מהישנות התנהגות אלימה. רמת הסיכון להישנות התנהגות אלימה בעתיד הוערכה כנמוכה וצוין כי באמצעות הליך טיפולי התואם את צרכי הנאשמת ישתפר מצבה הרגשי וההתנהגותי ורמת הסיכון אף תפחת משמעותית. ביחס לשאלת ההרשעה צוין כי היא עלולה "לפגוע בדימויה העצמי ותפיסתה כאדם נורמטיבי ושומר חוק כמו גם לחסום בפניה אפשרויות תעסוקה בעתיד ואף להוביל למתיחות במערכת היחסים עם בן זוגה". מטעם זה צוין כי ההרשעה עלולה לפגוע בהליך השיקום והומלץ אפוא לבטלה ולהורות על צו מבחן למשך 18 חודשים והתחייבות להימנע מעבירה. טיעוני הצדדים לעונש ולשאלת ההרשעה
3. נפגע העבירה (להלן - מר א"נ) העיד לעונש מטעם ההגנה. טרם סקירת עדותו אציין כי א"נ הקפיד להגיע לדיונים עם הנאשמת והשניים ישבו צמודים במשך כל הדיונים וניכר היה שהם "מחוברים" ומציגים חזית אחידה. א"נ תאר את האירוע מנקודת מבטו וניכר היה שאינו מבין מדוע הוגש כלל כתב האישום ואינו מסכים עם תוצאותיו. כך ציין א"נ כי "רבנו היה צעקות ומישהו מהשכנים הזמין משטרה... אלמלא השכן לא הייתה מגיעה משטרה לא קרה לי כלום, לדעתי ראו אחרי שמסרנו עדויות בעיכוב במשטרה שיש בינינו הפרש של 28 שנים ובכתב האישום המקורי דיברו על הקשיש המסכן כאילו ניסו להציל אותי אבל ממה? לא ביקשתי הצלה ולא התלוננתי. אם אני יכול להאריך ברגע אחד אנחנו רבנו והיא הלכה לחדר להתלבש ואני באתי אחריה לא יודע מאיזה סיבה היא דיברה אבל ניסיתי להרגיע אותה ותפסתי אותה בשתי הידיים והיא כמו ילד שרוצה להשתחרר נתנה לי נשיכה קטנה ונפלה לי טיפה קטנה פחות ממה שנופל בגילוח זה כל הפציעה. אחר כך נכנסו ארבעה שוטרים עם מצלמות לצלם טיפת דם. היחסים בינינו בסדר גמור."
4. ב"כ המאשימה טען כי העונש ההולם את המעשה הוא מאסר קצר בעבודות שירות תוך שלא הוצע מתחם ענישה הולם. ביחס לשאלת ההרשעה נטען שנימוקי שירות המבחן אינם מצדיקים הימנעות מהרשעה וזאת בהיעדר נזק מוכח. משכך ביקשה המאשימה לדחות המלצה זו ולהטיל עונש כאמור לעיל.
5. ב"כ הנאשם עתרה לאמץ את המלצות התסקיר במלואן. נטען כי נסיבות ביצוע העבירות קלות יחסית וברקע עמדו קונפליקטים במערכת היחסים שגרמו לנאשמת להגיב באופן זה. כן הודגש כי בני הזוג פנו לטיפול זוגי פרטי והנאשמת הביעה נכונות להשתלב בהליך טיפולי. ביחס לשאלת ההרשעה נטען כי בעבר עבדה הנאשמת במספר מקומות בתחום הטיפול וכן למדה חינוך מיוחד ואפשר שבעתיד ההרשעה תמנע ממנה את האפשרות לשוב לעיסוקים אלו. ברמה האופרטיבית עתרה ההגנה להימנע מהרשעה ולאמץ כאמור את המלצות התסקיר.
6. הנאשמת בדבריה האחרונים קיבלה אחריות למעשיה, תארה תקופה משברית מתוחה וציינה כי הגם שכיום מערכת היחסים עם בן זוגה יציבה, בכוונתה לשתף פעולה עם הליך הטיפול בשירות המבחן. כן ציינה שכיום היא מנהלת את העסק של הוריה ואפשר שבעתיד תפנה לעיסוק אחר וההרשעה עשויה לפגוע באפשרויות התעסוקה העומדות בפניה. דיון והכרעה

7. אקדים ואומר כי אפשר שנכון הייתה עושה המאשימה אם הייתה נוקטת במקרה זה בהליך של חוות דעת מצבית לפי תקנה 4 לתקנות המבחן (תסקיר קצין מבחן), תשס"ז-2006, בין לפני הגשת האישום ובין לאחריו. על פני הדברים מדובר באישה נורמטיבית המתפקדת היטב בכל תחומי חייה. עברה נקי לחלוטין, יחסי בני הזוג תקינים והאירוע הוא חד פעמי ומקורו בנסיבות מיוחדות לרבות (בחלקו) בהתנהגות קורבן העבירה עצמו. כמו כן עלה מדבריו שהוא אינו מעוניין כלל בהליך וסבור שאינו נדרש. במהלך הדיונים הבחנתי במתח העצום בו הייתה שרויה הנאשמת ואפשר אפוא שהיה מקום לשקול להימנע מכך באמצעות עירוב שירות המבחן טרם הגשת האישום, כפי שנעשה לעיתים במקרים דומים. כך או כך, משהוגש כתב האישום ונדרשים אנו לגזירת דינה של הנאשמת אקדים ואומר כי התוצאה הנכונה לדעתי היא הימנעות מהרשעה תוך הטלת צו מבחן. אנמק מסקנתי להלן.
8. ההלכה בדבר יכולתו של בית המשפט להימנע מהרשעת נאשם שנמצא אשם מוכרת ואציין בקצרה כי הכלל הוא הרשעה ואילו הימנעות מתוצאה זו היא החריג וזאת במקרים בהם נמצא שקיים יחס בלתי סביר בין הנזק שיגרם לנאשם מהרשעתו בדין, לבין האינטרס החברתי שבמיצוי הדין עמו ובתועלת הציבורית שתושג מכך (ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב (3) 337; (ע"פ 9893/06 לאופר נ' מדינת ישראל (31.12.2007)). בתמצית ייאמר כי לצורך מענה על שאלה זו בוחן בית המשפט ראשית אם העבירה, בנסיבות ביצועה, מאפשרת להימנע מהרשעה מבלי שיפגעו יתר שיקולי הענישה וככל שהתשובה לשאלה זו חיובית נבחנת השאלה "עד כמה עלול הנאשם להיפגע כתוצאה מעצם ההרשעה" (ע"פ 8169/20 חיים שלום נ' מדינת ישראל (26.8.2021)), כאשר עיקר הבדיקה היא ביחס לפגיעה בשיקומו ובעתידו של הנאשם.
9. עבירות אלימות במשפחה נתפסות כבעלות חומרה ממשית ומשכך לא בנקל יקבע בית המשפט שניתן להשיג את תכליות הענישה בעבירות אלו תוך ויתור על הרשעה (ראו למשל רע"פ 6002/22 אלכסנדר ריאבנקו נ' מדינת ישראל (19.9.2022); רע"פ 8755/21 פלוני נ' מדינת ישראל (23.1.2021), פסקה 9; רע"פ 1454/21 פלוני נ' מדינת ישראל (4.3.2021), פסקה 8). עם זאת, לצורך קביעה שמדובר במקרה בו לא ניתן לוותר על הרשעה יש לבחון את נסיבותיו הפרטניות ולעמוד על מהותן.
10. בענייננו, מדובר באירוע קל יחסית שכלל דחיפה שלא גרמה כל נזק ובהמשך נשיכה בכף היד שגרמה לחתך. אכן, נשיכה היא אקט אלים שכלל אין לסווגו כאלימות קלה. ואולם, במקרה זה מדובר היה באקט שאף נפגע העבירה הגדירו כניסיונה של הנאשמת להשתחרר מאחיזתו את ידיה ("והיא כמו ילד שרוצה להשתחרר נתנה לי נשיכה קטנה"). העובדה שהמתלונן אחז את הנאשמת בידיה היא בעלת השלכה ברורה על האופן בו יש לראות את האירוע. אין מדובר באקט של אלימות יזומה של הנאשמת, בוודאי שלא אקט אלים שמטרתו להזיק לנפגע העבירה או להלך עליו אימים (כמקובל בתיקי אלמ"ב), אלא כפי שהגדיר נפגע העבירה עצמו - אקט שמטרתו להשתחרר מאחיזתו את ידיה. כמו כן, לא הוגשו ראיות בדבר טיבו של "החתך המדמם" ונפגע העבירה המעיט בחומרת הנזק והגדירו "טיפה קטנה פחות ממה שנופל בגילוח" ללא כל מחאה מצד המאשימה. עוד יש לציין שסיבת האירוע היא ויכוח על מה שהנאשמת ראתה כהגנת יתר של נפגע העבירה עליה באופן המבטל אותה מול הוריה. רוצה לומר, שאין מדובר בנסיבות שגרתיות המקובלות בתיקי אלימות במשפחה המלמדות על פתולוגיה זוגית מסוכנת כגון קנאה, רכושנות, התמכרות וכיוצא ב'.

11. לכך יש להוסיף כי מדובר בנאשמת כבת 43 נעדרת עבר פלילי אשר שירות המבחן התרשם ממנה בצורה חיובית. צוין כי מדובר באישה נורמטיבית ומתפקדת אשר קיבלה אחריות מלאה למעשיה והביעה חרטה עמוקה. הנאשמת הכירה בכישלונה, יזמה טיפול ואף נכונה להמשיך בדרך זו. בני הזוג התגברו על הקשיים ועל השלכות האירוע והמשיכו לקיים קשר זוגי קרוב, קשוב ומיטיב. כמו כן התרשם שירות המבחן מרמת סיכון נמוכה מהנאשמת וכי ההליך המשפטי היווה כלפיה גורם מרתיע ומפחית סיכון אף יותר.
12. משכך, דעתי היא שנסיבות האירוע הן כאלו המאפשרות לוותר על ההרשעה מבלי לפגוע ביתר שיקולי הענישה. נותר אפוא לבחון את מידת הפגיעה שתסב ההרשעה לשיקום הנאשמת ואם היא כזו המצדיקה וויתור על הרשעה בשם לב למכלול הנסיבות. לנושא זה אפנה כעת.
13. טענת הנאשמת היא שעל אף שכיום היא עובדת בניהול מפעל שבבעלות הוריה, אפשר ובעתיד היא תבקש (או תאלץ) להתפרנס מעיסוקיה הקודמים כמדריכת הידרותרפיה, שחייה וחינוך מיוחד. לכך יש להוסיף את התרשמות שירות המבחן הסבור שההרשעה עלולה לפגוע בדימויה העצמי ובתפיסתה את עצמה כאדם נורמטיבי ושומר חוק. המאשימה טוענת כי הפגיעה התעסוקתית לא הוכחה ואילו הפגיעה בדימוי העצמי אינה מצדיקה הימנעות מהרשעה.
14. אכן, טענות הנאשמת בעניין התעסוקתית הן ספקולטיביות במידת מה ואולם אינני סבור שניתן לבטלן כליל או לא ליתן להן משקל כלשהו. הנאשמת אינה צעירה והיא טרם ביססה מעמד יציב ועצמאי במקום עבודה המאפשר לה בטחון כלכלי בזכות עצמה. אכן, היא עובדת בניהול העסק המשפחתי, אך היא אינה הבעלים ואין לדעת מתי תידרש לעמוד בזכות עצמה, שאז דווקא בשל גילה הלא צעיר וחוסר ניסיונה התעסוקתי (והיעדרו של מקצוע) אפשרי בהחלט שההרשעה תקטין את קשת אפשרויות התעסוקה הפתוחות בפניה. משכך, והגם שמדובר באפשרות שאינה בעלת הסתברות ברורה, דעתי היא שאין להתעלם מסיכון זה ויש להביאו בחשבון.
15. לכך יש להוסיף את התרשמות שירות המבחן מכך שההרשעה עלולה לגרום לפגיעה בדימויה העצמי של הנאשמת ובתפיסתה את עצמה כאדם נורמטיבי וכי הדבר עלול אף לגרום לפגיעה במרקם היחסים עם בן זוגה. אכן, לא בנקל ניתן יהיה לראות בפגיעה בדימוי עצמי ככזו המצדיקה הימנעות מהרשעה (רע"פ 5261/18 דוידוף נ' מדינת ישראל (12.7.2018), פסקה 5). ואולם במקרה זה דעתי היא שיש ליתן לעמדת שירות המבחן משקל ממשי. שירות המבחן הוא הגוף המקצועי האמון על שיקום נאשמים והערכת הסיכויים בנושא והגם שאין חובה לקבל את המלצתו, יש לה משקל לא מבוטל עת נדרש בית המשפט להכריע בדבר סיכויי שיקומו של אדם (ראו למשל רע"פ 8215/16 אברהם יצחק נ' מדינת ישראל (29.3.2017), (להלן - עניין אברהם יצחק) שם ציין בית המשפט העליון בעניין שאלת ההרשעה כי "לכך יש להוסיף את ההמלצה החד משמעית של שירות המבחן, שגם לה יש משקל, במסגרת כלל השיקולים הרלבנטיים בנושא זה").

16. ודוק: שירות המבחן סבור שההרשעה עלולה לגרום לפגיעה בדימוי העצמי של הנאשמת כאדם נורמטיבי וכי יש בפגיעה זו להשליך על סיכויי שיקומה. נזכור שהעיקר בשאלת ביטול ההרשעה הוא באפשרות שזו תפגע בסיכויי השיקום באופן שהנזק שייגרם יגבר על התועלת הציבורית שבהרשעה. אכן, פגיעה תעסוקתית הוכרה פעמים רבות ככזו המצדיקה מסקנה בדבר פגיעה בשיקום ואולם אין להתעלם מפגיעה בדימוי העצמי של אדם בשל הרשעה, לא כל שכן כאשר זו עלולה אף לפגוע במרקם היחסים הזוגיים (שהם מושא ההליך) ואשר עלולה להביא בתורה לפגיעה תעסוקתית, בבחינת דבר גורר דבר. שילובם של שיקולים אלו כולם מביא למסקנה לפיה יש לראות בהרשעה ככזו שתגרום לנאשמת לנזק מוחשי וקונקרטי שעלול לפגוע בשיקומה. אדגיש שלמסקנה זו אני מגיע אף לאור התרשמותי הבלתי אמצעית מהנאשמת לאורך הדיונים. כפי שצוין לעיל, מעמד ההליך הפלילי היה קשה עבורה. היא ישבה באולם בית המשפט מבלי שהוציאה הגה, לא אחת הזילה דמעה וכל שפת גופה שידרה מצוקה וקושי להכיל את המעמד. דעתי היא שבמצבה היא תתקשה לשאת את כובד ההרשעה וכי קושי זה ישליך בצורה ברורה על שיקומה ועל יחסי בני הזוג (ראו בהשוואה רע"פ 2777/11 פלונית נ' מדינת ישראל (6.10.2012), פסקה 12).

17. כאן המקום להדגיש שלא אחת טענות כגון אלו שהעלתה הנאשמת אינן מצדיקות הימנעות מהרשעה. ואולם, בסופו של יום הבחינה אינה טכנית-פורמלית אלא פרי איזון בין מכלול הנסיבות לרבות מידת החומרה היחסית שבהתנהגות מושא האישום, באופן שלעיתים כאשר זו נמוכה, ניתן יהיה להסתפק בפגיעה מוחשית-קונקרטית פחותה מאשר במקרים אחרים בהם יושם דגש על רכיב זה (ראו: "בין התבחינים הללו מתקיימת מעין 'מקבילית כוחות', במובן זה שככל שמעשה העבירה חמור יותר, נדרש הנאשם להוכיח פגיעה קונקרטית ולא יהא די בתרחיש תאורטי או אף בהוכחת מידת ודאות קרובה לקיומו של נזק קונקרטי. מנגד, ככל שמעשה העבירה קל יותר, אפשר כי בית המשפט ייטה להסתפק בהוכחת פגיעה כללית יותר" (עפ"ג (ב"ש) 66903-07-20 אבו מדיעם נ' מדינת ישראל (30.12.2020)). כפי שצינתי לעיל, מידת החומרה שבמעשי הנאשמת אינה גבוהה, הן מבחינת הנזק שנגרם אף במיוחד מבחינת נסיבות העניין והסיבה בגינה נקטה באלימות. נסיבה זו מצדיקה הקלה בדרישה להוכחת פגיעה בשיקום ובנסיבות העניין די בנזק שהוכח לצורך עמידה בדרישה זו.

בעניין זה ראו בהשוואה נסיבות המקרה בעניין אברהם יצחק שם ביטל בית המשפט העליון הרשעה בעבירה של סיוע לאחר מעשה רצח (שהתבטא בהסעת הרוצח לאחר הרצח) תוך שקבע כי נסיבות העבירה (הסעה לפרק זמן קצר בנסיבות שעשויות היו להפחיד את המערער) אינן מחייבות "לעמוד על הרשעתו של המערער בדין". ביחס לשיקולי השיקום צוין כי "נראה כי אכן עשויה להיות השפעה שלילית להרשעתו של המערער על עתידו המקצועי ועל סיכויי להיקלט בעבודה, לפחות במגזר הציבורי. נזכיר, כי מדובר בצעיר נורמטיבי, ללא הרשעות קודמות, שפוטר משירותו הצבאי בקבע בעטיו של מקרה מצער זה, ואשר החל בלימודים אקדמאיים". הנה כי כן, מדובר בפגיעה שהייתה עדיין תיאורטית במועד פסק הדין ועם זאת בוטלה ההרשעה בשים לב לנסיבות ביצוע העבירה שנתפסו כקלות יחסית. כן ראו נסיבותיו של ע"פ 4466/13 נתנאל אסולין פורטל נ' מדינת ישראל (22.5.2014) שם בוטלה הרשעתו של צעיר בגין עבירת סיוע לאחר מעשה (שוד), חרף היעדר פגיעה קונקרטית בין היתר בשל כך ש"חלקו של המערער הוא משני בכך שלא ידע על השוד מראש". עוד ראו ע"פ 3554/16 שחר יעקובוביץ נ' מדינת ישראל (11.6.2017) בו ציין בית המשפט העליון כי לא רק חומרת העבירה רלוונטית לצורך ההכרעה, אלא גם נסיבות המקרה שכן "המערער היה 'בורג' קטן במכונה משומנת, וחלקו בה היה קטן, גם אם חשוב מן הפן המעשי". כן ראו עפ"ג (חי') 45326-04-16 צ'רלי בן שמעון נ' מדינת ישראל (15.12.2016), בו בוטלה הרשעה בגין עבירת איום והטרדה של בן זוג, תוך איזון מסוים בין מהות העבירה וחומרתה הנמוכה יחסית (שבאה לידי ביטוי בחסר ראייתי שנזקק לטובת הנאשם) לבין מידת הפגיעה בשיקום הנדרשת לצורך ביטול ההרשעה.

18. לאור כל זאת, דעתי היא שנתוני מקרה זה מצדיקים, על רקע מכלול הנסיבות, להימנע מהרשעה. בעניין זה הבאתי גם בחשבון את העובדה שבני הזוג ממשיכים לחיות ביחד, את עמדתו של נפגע העבירה ביחס לעצם הגשת האישום, את המחויבות שמפגינה הנאשמת להליך הטיפול ואת התמריץ החיובי שיושג בהימנעות מהרשעה לצורך קיום צו המבחן.

19. סיכומי של דבר אני קובע כדלקמן:

א. אני מבטל את ההרשעה בהתאם לסעיף 192א' לחסד"פ.

ב. אני מעמיד את הנאשמת בפיקוח שירות המבחן למשך 18 חודשים. הובהר לנאשמת, בלשון פשוטה, כי עליה למלא אחר הוראות שירות המבחן וכי אם לא תעשה כן ניתן יהיה להפקיע את הצו, להרשיעה ולהטיל עליה ענישה נוספת.

ג. הנאשמת תתחייב להימנע בתוך שנה מביצוע עבירת אלימות פיזית כלפי בן זוג. ככל שתפר התחייבות זו תשלם סך של 2,000 ₪. הנאשמת הצהירה שהיא מבינה את תוכנה של ההתחייבות ומסכימה לה כך שאין צורך בחתימה.

המזכירות תמציא את פסק הדין לשירות המבחן.

הודעה זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום.

ניתן היום, ג' חשוון תשפ"ה, 04 נובמבר 2024, במעמד הצדדים.